

Slovensko predsedstvo EU 2008
Slovenian Presidency of the EU 2008
La Présidence slovène de l'UE 2008

Magnetogram ni lektoriran!

MAGNETOGRAM

IZJAVE PREDSEDNIKA VLADE RS IN PREDSEDNIKA EVROPSKEGA SVETA JANEZA JANŠE NA NOVINARSKI KONFERENCI PO VRHU EVROPSKA UNIJA – RUSKA FEDERACIJA

Hanti Mansijsk, 27. junij 2008

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik. Dober dan, lep pozdrav vsem skupaj. *Zdravstvujte.*

Enaindvajseti vrh Evropska unija - Rusija je, kot je dejal že gospod predsednik Medvedjev, potekal v zelo prijateljskem vzdušju. Ta vrh v Hanti Mansijsku je bil po vrhu v Rimu novembra leta 2003 tudi prvi, ki se je končal s skupno izjavo, pravzaprav smo danes sprejeli kar dve. Deset let po prvem vrhu med Evropsko unijo in Evropsko federacijo smo s skupno izjavo pospremili začetek pogajanj o novem sporazumu med Unijo in Rusijo. S tem smo potrdili pozitivna pričakovanja novega začetka, ki je v zadnjem času zaznamovalo naše partnerstvo.

Tudi sicer sta bili besedi *novi* in *prvič* v zadnjih dveh dneh pogosto uporabljeni. Kar nekaj izzivov, s katerimi se vsi skupaj srečujemo, je novih in prvič iščemo nanje tudi odgovore. Poleg tega pa je vrh v Hanti Mansijsku na ruski strani prvič vodil predsednik Medvedjev, na evropski strani pa Slovenija kot prva nova članica Evropske unije, ki predseduje in hkrati tudi kot prva slovanska država na čelu Sveta Evropske unije.

Na obeh straneh smo potrdili visoke obete glede novega sporazuma. Čeprav bo potrebno skozi pogajanja uskladiti še številne poglede, smo si glede osrednjega cilja enotni že v izhodišču: potrebujemo izboljššan, ambicioznejši temelj za odnose med Evropsko unijo in Rusijo. Ta mora biti prilagojen širini in razvejanosti našega sodelovanja, ki smo ju dosegli v zadnjem desetletju. V zadnjem desetletju se je ogromno spremenilo, ne bi navajal števil. Samo podatki o blagovni in storitveni menjavi med Evropsko unijo in Rusko federacijo kažejo kako je sodelovanje napredovalo. Sporazum kot tak mora omogočiti nadaljnje poglobljanje našega strateškega partnerstva.

Sam sem v današnji razpravi poudaril, da je uspeh Evropske unije pri soočanju z izzivi globalne dobe močno odvisen prav od razvoja odnosov z Rusijo, ki je naša največja sosedka. Veseli nas, da je na ruski strani ta interes podoben. Tudi predsednika Medvedjeva je bilo razumeti, da so odnosi z Evropsko unijo zelo pomemben del strategije Rusije za 21. stoletje. Da pa bi šli še dalj, od tega, kako bo izgledalo 21. stoletje v globalnem svetu oziroma odgovor kako bo stoletje izgledalo, ne samo na naši celini in v naši povezavi, tudi v globalnem svetu, je v veliki meri odvisno kako bomo razvijali in nadgrajevali naše strateške in partnerske odnose.

Danes smo sprejeli tudi skupno izjavo o čezmejnem sodelovanju. Z njo se obe strani zavezujeta, da bosta s sedmimi konkretnimi programi za gospodarski in socialni razvoj obmejnih regij zgladili robove na mestih, kamor se je s širitvijo Evropske unije premaknil stik med Unijo in Rusijo. Evropska unija je pozdravila zavezo Rusije in njen pomemben finančni prispevek za uspeh teh čezmejnih projektov.

Sporazum o partnerstvu in sodelovanju iz leta 1997 je v teh preteklih desetih letih do neke točke dobro služil svojemu namenu; veljal bo še do uveljavitve novega in bo podlaga naših odnosov. S sodelovanjem na štirih skupnih prostorih pa smo tudi v prvi polovici letošnjega leta naredili premik naprej na precej širokem spektru področij.

Evropska unija ostaja največja trgovinska partnerica Rusije. Od leta 2000 se je obseg blagovne menjave skoraj potrojil, lani je znašal 233 milijard evrov. V tem obdobju se je delež blagovne menjave z Rusijo v zunanji trgovini Evropske unije tudi skoraj podvojil, Rusija se je med trgovinskimi partnericami Evropske unije uvrstila takoj za ZDA in Kitajsko.

Ob vseh teh pozitivnih trendih bilateralnega sodelovanja smo se strinjali, da glavni izzivi za naša gospodarstva izvirajo iz dogajanj na globalni ravni. Pretresi na trgih financ in osnovnih dobrin izrisujejo strukturne izzive globalnega gospodarstva, ki zahtevajo več kot le kratkoročne ukrepe. Zahtevajo partnersko in strateško sodelovanje.

Skupni cilj oblikovanja odprtega in integriranega trga je v tem pogledu razumeti kot pomemben element strukturnega prilagajanja Evropske unije kot tudi Rusije.

Tesno sodelovanje je še naprej ključno tudi na področju energetike. Vzporedno s pogajanjem o novem sporazumu moramo nadaljevati odprt energetski dialog ter v sodelovanje na tem področju vnesti še več predvidljivosti za varnost ponudbe in povpraševanja. To ravnotežje je zelo pomembno. Zato je tudi pomembno, da Mehanizem zgodnjega opozarjanja čim prej zaživi v praksi.

Rusija je za Evropsko unijo strateški partner tudi v boju proti podnebnim spremembam. Povezana je z dvema območjema, ki jih v svojem poročilu o varnostnih posledicah spreminjanja podnebja omenja poročilo visokega predstavnika gospoda Solane in Evropske komisije, in sicer z Arktiko in Srednjo Azijo.

Pomembno vlogo igra v forumih kot so G-8 in G-8 + 5, kamor bo kmalu osredotočena naša skupna pozornost. Uspeh skorajšnjih srečanj na Japonskem bi lahko namreč okrepil tudi proces v okviru Združenih narodov.

Evropska unija in Rusija delita odgovornost pri globalnih varnostnih izzivih, pri čemer veliko stavita na učinkovito sodelovanje v multilateralnih okvirih. Krepi se tudi konkretno sodelovanje na terenu – dober primer je sodelovanje Rusije v operaciji Evropske unije v Čadu oziroma Centralnoafriški Republiki.

Evropska unija si zagotovo še naprej želi konstruktivnega sodelovanja z Rusijo pri zagotavljanju stabilnega in demokratičnega razvoja držav v skupni soseščini ter razrešitvi zamrznjenih konfliktov. Tudi o tem smo, kot je dejal gospod predsednik, govorili na tem vrhu in se strinjali, da je zelo pomembno, prvič – da se vse strani, vpletene v te zamrznjene konflikte, vzdržijo uporabe sile in da je prav tako pomembno, da ne prekinjajo dialoga oziroma, da je komunikacija odprta.

Ob zajetnem nizu zadev, na katere smo razširili in poglobili dialog med Evropsko unijo in Rusijo, so seveda neizogibne tudi razlike v stališčih. Zato je pomembno, da delujejo mehanizmi, znotraj katerih teče odprta, partnerska razprava. Mednje sodijo tudi redne konzultacije o človekovih pravicah, ki smo jih nazadnje, aprila, gostili v Ljubljani, v glavnem mestu Slovenije. Evropska unija je zainteresirana za nadaljevanje tega dialoga. Evropska unija posveča veliko pozornost človekovim pravicam in veseli smo, da je tudi predsednik Medvedjev enak poudarek dal temu področju tudi s svoje strani.

Spoštovani gospod predsednik,

predniki Slovencev in Rusov so govorili isti jezik. Še danes enako imenujemo prijatelja na obisku: *gost*. Naj se vam na koncu zahvalim v imenu predsedstva Evropske unije in v svojem lastnem imenu za izjemno gostoljubje, zaradi katerega smo se tu počutili na obisku pri prijateljih. *Spasiba*. Hvala tudi, da ste nam pokazali ta čudoviti del Rusije.

Hanti Mansijsk, najbolj vzhodno prizorišče dosedanjih vrhov Evropska unija - Rusija, ponuja ponosen obraz moderne in dinamične države, ki lahko računa tudi na močan potencial pestrega jezikovnega in kulturnega izročila.

V spominu nam bo ostala pregovorna prijaznost in odprtost tukajšnjih ljudi. Slovijo po tem, da so se tudi zaradi zahtevnosti okolja naučili dobro sodelovati za skupne cilje. To nam je lahko vsem v navdih pri nadaljnji izgradnji partnerstva med Evropsko unijo in Rusijo.

Slovenija je poskušala v teh šestih mesecih dodatno prispevati k uresničevanju naših skupnih ciljev. Pomemben del naloge, oblikovati skupno vizijo razvoja našega partnerstva znotraj Evropske unije, smo uspeli zaključiti. Zdaj ima mandat za pogajanja v imenu Evropske unije Evropska komisija. Njen predsednik, moj prijatelj José Barroso, je poliglot in pozna moč jezika pri zblževanju ljudi. Zato sem prepričan, da je tudi njemu simbolika tega vrha, prvega, na katerem se je z obeh strani slišal slovanski jezik, vlila dodaten optimizem, da bosta Evropska unija in Ruska federacija v pogajanjih tudi pri stvareh, ki so še odprte, našli skupni jezik.

V imenu predsedstva Sveta Evropske unije si želim plodna pogajanja in sporazum, ki ga bomo podpisali in ki bo utrdil naše partnerstvo. In kot pravi star ruski pregovor: *»Kar je zapisano, ni mogoče izruvat s sekiro«, »Što napisano pjerom – ne virubit' toporom.«*

Hvala lepa.